

ขอบเขตความหมายของความยากจนและปัญหาที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ความหมายของความยากจนในรูปแบบของความเพียงพอของร่างกายเกี่ยวกับอาหาร
(Nutritional adequacy) และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ (Other necessity)

การศึกษาเรื่องความยากจน คือ การพิจารณาถึงระดับรายได้สัมพันธ์กับการใช้จ่ายในรูปแบบมาตรฐานการยังชีพ โดยการพิจารณาถึงความเพียงพอทางร่างกายเกี่ยวกับอาหารเป็นสิ่งเริ่มแรกเพราะร่างกายของมนุษย์เราจะขาดอาหารไม่ได้ แต่เมื่อโลกมีการวิวัฒนาการและเจริญมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน สิ่งจำเป็นอื่น ๆ จึงต้องเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งแยกได้เป็น ๑๑ รายการดังนี้

๑. อาหาร
๒. น้ำ
๓. ที่พักอาศัย
๔. เสื้อผ้า, เครื่องนุ่งห่ม
๕. ไฟฟ้าและเชื้อเพลิง
๖. ยารักษาโรค
๗. การศึกษา
๘. เฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้ภายในบ้าน
๙. การขนส่งและยานพาหนะ
๑๐. สวัสดิการทางสังคม
๑๑. การพักผ่อนหย่อนใจตลอดจนการบันเทิงเรีงรมย์ต่าง ๆ

ทั้ง ๑๑ รายการดังกล่าว แยกออกเป็นความต้องการได้ ๓ กลุ่มใหญ่ คือ

- รายการ ๑ - ๖ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดทางร่างกาย
- รายการ ๗ - ๘ เป็นสิ่งจำเป็นอันดับรองลงมา

- รายงานที่เหลื้ออาจจะถึงขั้นเป็นสิ่งจำเป็น เมื่อพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการทางสังคม และความต้องการทางค่านจิตใจที่แปรเปลี่ยนไป

นักเศรษฐศาสตร์ต่างก็พยายามให้คำจำกัดความของ "ความยากจน" ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น นาย Rowntree ได้ให้คำจำกัดความอันมีผลมาจากการสำรวจภาวะการครองชีพของคนจนในเมือง York ในปี ๑๘๘๕ ไว้ว่า

"ครอบครัวที่ถือได้ว่าจนในการสำรวจครั้งนี้ จะต้องมีการครองชีพตามหลักการที่กำหนดไว้ คือ จะต้องใช้จ่ายรายได้อะไรในการบริโภคสิ่งของที่จำเป็นอย่างแท้จริงเพื่อการครองชีพให้อยู่รอด และสิ่งของที่รบกวนนั้นก็ต้องเป็นชนิดที่ถูกต้องและธรรมดาที่สุดด้วย" ๑

ดังนั้น สิ่งที่ Rowntree ให้คำจำกัดความไว้นี้ จึงเป็นการตั้งมาตรฐานการยังชีพมาก่อนว่า ครอบครัวแต่ละขนาดควรมีรายได้อะไร ครอบครัวใดที่มีรายได้น้อยกว่านี้จะจัดว่าจน แต่การจะกำหนดรายได้อะไรก็กล่าวได้ว่าควรเป็นเท่าไรนั้น อาจใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดคือ -

๒.๑.๑ การใช้หลักการคำนวณโภชนาการ เป็นหลัก

เป็นการนำเอาจำนวนและสัดส่วนของธาตุทางอาหารที่สำคัญ ๆ เช่น โปรตีน, แคลเซียม, คาร์โบไฮเดรต และวิตามินชนิดต่าง ๆ ที่นักโภชนาการได้ศึกษาและกำหนดไว้แล้วว่าเป็นจำนวนและสัดส่วนที่จำเป็นต่อการยังชีพของมนุษย์ในรูปของแคลอรี แล้วนำมาแปร เป็นรายการอาหารต่อคนต่อวัน ซึ่งความต้องการทางอาหารในคานแคลอรีนี้ ยังแตกต่างกันไปตามประเภทการชีพลังงานในการทำงานของแต่ละคน อาจประมาณได้ว่า จำนวนแคลอรีที่ต้องการใน ๑ ชั่วโมงประมาณ ๓๐ - ๔๕๐ แคลอรี^๒ ส่วนการประมาณความต้องการคำนวณโภชนาการที่ค่าให้ เป็นรูปมูลค่า พิจารณาได้จากปริมาณอาหารที่เลือกบริโภค, ราคา และ

^๑ B.S. Rowntree, Poverty and Progress : A Second Survey of York (London, Longman, Green & Co., 1941), PP. 102 - 103

^๒ Martin Rein, "Problems in the Definition and Measurement of Poverty" in Peter Townsend (ed.) The Concept of Poverty, (London : Heinemann, 1970), PP. 46 - 63.

ชนิดของอาหารซึ่งแต่ละคนต้องการบริโภคซึ่งไม่เหมือนกัน

สำหรับการพิจารณาโดยโรสลักโภชนาการนี้ เป็นการพิจารณาโดยการตัดสินใจของนักโภชนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองได้รับประกอบเข้าเป็นหลักพิจารณาว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานประกอบด้วยอะไรบ้าง แต่หลักการนี้มีข้อบกพร่องในแง่ที่ว่านักวิจัยหรือนักโภชนาการแต่ละคนก็คือนักคิดคนหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมในสังคมเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นได้ที่ความเห็นของนักวิจัยได้ถูกบิดเบือนด้วยกลไกทางเศรษฐกิจและความแตกต่างทางพื้นฐานชนชั้น ตลอดจนค่านิยมของแต่ละบุคคลก็เข้ามาแอบแฝงมีส่วนในมาตรฐานการตัดสินใจ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นักวิจัยมักมองข้ามไปหรือไม่ก็ละเลยเสีย

จากข้อบกพร่องดังกล่าว จึงได้มีผู้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงวิธีการกำหนดมาตรฐานการครองชีพอีกวิธีหนึ่งขึ้น เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงวิธีการประเมินด้วยตนเอง

๒.๑.๒ การใชแบบแผนการบริโภคจริงเป็นหลัก

วิธีการนี้ นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกันชื่อ Orshansky เป็นผู้สนใจศึกษาโดยหลักเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์โลกที่เรียกว่า "Engel's Law" เป็นเครื่องมือพิจารณาและแสดงให้เห็นว่า การกินคืออยู่ที่ของแต่ละครอบครัวนั้นสามารถที่จะวัดได้จาก การพิจารณาอัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายค่านาอาหารกับค่าใช้จ่ายรวม นั่นคือ ครอบครัวที่จนจะมีค่าใช้จ่ายทางค่านาอาหารสูง อัตราส่วนนี้เรียกว่า "สัมประสิทธิ์แองเจิล" (Engel's Coefficient) ส่วนกลับของมูลค่าสัมประสิทธิ์แองเจิลนี้เมื่อนำมาคูณกับมูลค่าค่าสุดของรายการที่จำเป็นในการดำรงชีวิตจะใหม่ลัดได้เป็นยอดรายจ่ายรวม หรือรายได้ของครอบครัวที่มีการยังชีพตรงกับหลักโภชนาการซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นตัวกำหนดมาตรฐานการครองชีพขั้นพื้นฐานได้โดยตรง

สำหรับวิธีการนี้ Orshansky^๑ ได้ทำการศึกษาวาระความจนใน

^๑Molie Orshansky, "Counting the Poor : Another look at the Poverty Profile" The Social Security bulletin Reprinted in Louis A. Ferman, et. al. Poverty in America (Ann Arbor : University of Michigan, 1965), PP. 67 - 115.

ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ๑๙๖๕ และโอกาสสัมประสิทธิ์แองเจิลของครอบครัวที่มีรายได้น้อย
สำหรับค่าใช้จ่ายค่านอาหารดังนี้.-

- ค่า ๐.๒๗ สำหรับครอบครัวที่มีสมาชิก ๒ คน
- ๐.๓๓ สำหรับครอบครัวที่มีสมาชิก ๓ คนหรือมากกว่านี้
- และครอบครัวสมาชิก ๑ คน จะใช้จ่ายเป็น ๐.๕๐ ของครอบครัว
สมาชิก ๒ คน

สำหรับหลักการบริโภคจริงนี้ อาจตีในแง่ตักปัญหาเรื่องการประเมินมูลค่า
ของความต้องการที่เกิดจากสังคมไปได้ แต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีข้อบกพร่องคือ ค่าสัมประสิทธิ์-
แองเจิลนี้ ตามหลักทฤษฎีแล้วจะเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงชั้นตอนของรายได้ของครอบครัว ซึ่ง
ค่าสัมประสิทธิ์นี้จะมีค่าลดลงเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น แต่เมื่อเราไม่ทราบล่วงหน้าว่ารายได้ระดับ
ใดจึงจะถือว่าจน ค่าสัมประสิทธิ์แองเจิลที่คำนวณออกมาจึงมักใช้ข้อมูลที่รวมรายได้ทุกระดับ
แล้วคิดเป็นอัตราเฉลี่ย ซึ่งพิจารณาถึงความเป็นจริงก็จะต่ำกว่าอัตราที่ถือว่าเป็นสัมประสิทธิ์
ของกลุ่มคนจน และยังมีข้อบกพร่องอีกข้อคือ การที่ยังต้องอาศัยความเห็นของนักโภชนาการ
เป็นเกณฑ์ในการสร้างมาตรฐาน คือจำเป็นที่จะหามูลค่าอาหารค่าสูงสุดก่อน แล้วจึงนำมาคูณเข้า
กับส่วนกลับของสัมประสิทธิ์แองเจิล เพื่อแปรเป็นยอดรายจ่ายรวมสำหรับความต้องการขั้น
พื้นฐานอีกทีหนึ่ง

สรุปแล้วหลักการทั้ง ๒ แบบดังกล่าวแล้วนี้ ก็ถือเป็นการพิจารณาคำนึงยาม
ของความยากจนซึ่ง เป็นวิธีการซึ่งค่อนข้างยอมรับกัน และไปประกอบกับข้อมูลการสำรวจด้าน
รายได้และรายจ่ายของครัวเรือนได้เป็นอย่างดี แต่การจะเลือกใช้หลักการใดก็ถือเป็น
วิจารณญาณของผู้ศึกษาเรื่องความยากจนจะเลือกใช้และให้เหตุผลประกอบ

นอกเหนือจากการพิจารณาความหมายของความยากจนในด้านความเพียงพอ
ของร่างกายในด้านอาหารและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ โดยหลักเกณฑ์ด้านโภชนาการและหลักเกณฑ์ด้าน
การบริโภคจริง เราก็ต้องพิจารณาถึงการปรับมาตรฐานการยังชีพด้วย ระดับราคาประกอบด้วย

๒.๒ การปรับมาตรฐานการยังชีพด้วยระดับราคา

การพิจารณาถึงมาตรฐานการยังชีพนั้น เนื่องจากราคาของปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีการเปลี่ยนแปลงไปมากตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายนี้อาจมีผลให้อำนาจซื้อของแต่ละบุคคลลดน้อยลงหรือเปลี่ยนแปลงไป และก่อให้เกิดความขาดแคลนทางด้านความต้องการในสินค้าอุปโภคบริโภค ความต้องการในถิ่นสังคม และความต้องการในด้านจิตใจ ซึ่งเมื่อเกิดความขาดแคลนดังกล่าวก็อาจถือว่าเป็นคนจน ซึ่งมาตรฐานการยังชีพของคนจนจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาเครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ

ขีดความจนหรือเส้นแสดงความยากจนเป็นเครื่องชี้บอกถึงมาตรฐานการยังชีพของกลุ่มคนจน และจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาค้า ซึ่งตัวแทนของระดับราคาก็คือ "ดัชนีราคาผู้บริโภค" ซึ่งเป็นการให้น้ำหนักความสำคัญในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัย ยานพาหนะและบริการขนส่ง ฯลฯ

เนื่องจากภาวะการณ์ในแต่ละปีแตกต่างกันอันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจ เมื่อต้องการรู้ถึงขีดความจนหรือเส้นแสดงความยากจนที่ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด จึงต้องนำเอาค่าดัชนีราคาผู้บริโภคซึ่งเป็นตัวแทนของระดับราคาสินค้า มาพิจารณาประกอบในการปรับขีดความจนนั้น ทำให้สามารถกำหนดมาตรฐานการยังชีพได้ถูกต้อง

เมื่อพิจารณาความหมายของความยากจน ทำให้เรารู้ถึงแนวทางขอบเขตความหมาย ซึ่งจะต่อไปถึงวิธีการวัดความยากจน ก่อนอื่นต้องพิจารณาถึงบรรทัดฐานในการวัดความยากจนเสียก่อน

๒.๓ ปัญหาของบรรทัดฐานในการวัดความยากจนพิจารณาจากรายได้และรายจ่าย^๑

เนื่องจากการศึกษาความยากจนเป็นไปในรูปการเปรียบเทียบ หลังจากพิจารณาถึง

^๑ Peter Townsend, "Measures of Income and Expenditure as Criteria of Poverty" in Peter Townsend (ed.) The Concept of poverty, (London : Heinemann, 1970), pp. 100 - 112.

กำหนดแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงบรรทัดฐานในการวัดความยากจน โดยพิจารณาได้ ๒ ด้านคือ ทางด้านรายได้ และทางด้านรายจ่าย

ก่อนอื่นต้องพิจารณาว่า บรรทัดฐานในการวัดมีปัญหาในด้านอะไรบ้าง ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ก็คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับมาตรฐานความเป็นอยู่ของครัวเรือน โดยแยกแยะได้ว่า

๑. ข้อมูลนี้จะเก็บได้ยาก โดยเฉพาะจากครัวเรือนที่จนที่สุดและรวยที่สุด โดยในแง่ของการให้คำตอบทางด้านรายได้และรายจ่ายที่เป็นจริง ครัวเรือนดังกล่าวมักตอบไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ตอบเลยก็มี

๒. มาตรฐานความเป็นอยู่ที่มีบรรทัดฐานต่างกัน นำไปสู่ผลแตกต่างกันในหลายด้าน บางครัวเรือนปรากฏว่าเป็นครัวเรือนจนที่เกิดจากการมองด้านรายจ่าย แต่ถ้ามองจากด้านรายได้ของครัวเรือนนั้นแล้ว ก็อาจไม่จำเป็นว่าจะเป็ครัวเรือนจนก็ได้

๓. การจัดสรรรายได้ของครัวเรือนจะเปลี่ยนแปลง และบางเวลาอาจไม่เป็นไปตามปกติ จึงเกิดปัญหาว่า ช่วงเวลาไหนที่จะนำมาพิจารณาถึงครัวเรือนว่าควรจัดอยู่ในจำพวกครัวเรือนจนหรือไม่ควร

ประเทศไทยโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำการศึกษาวิจัยข้อมูลการใช้จ่ายและรายได้ของครัวเรือน โดยเริ่มต้นในรูปแบบการสำรวจรายการใช้จ่ายของครัวเรือน^๑ เป็นการพิจารณาถึงการใช้จ่ายต่าง ๆ ของสมาชิกในครัวเรือน ต่อมาการสำรวจได้ขยายขอบเขตพิจารณาถึงโครงสร้างของครัวเรือน เศรษฐกิจ ทั้งทางด้านการใช้จ่ายและรายได้อื่นที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนที่เปลี่ยนแปลงไป เรียกในรูปแบบการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม^๒ โดยพยายามให้ขอบเขตความหมายของรายได้เพิ่มขึ้น มีการพิจารณาถึงรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน อันได้แก่ มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือครัวเรือนผลิตและบริโภคเอง หรือได้รับโดยไม่ต้องซื้อ และค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ

^๑สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การสำรวจรายการใช้จ่ายของครัวเรือนปี ๒๕๐๐-๐๑ และปี ๒๕๐๑-๐๒ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๐๒, ๒๕๐๓)

^๒สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี ๒๕๒๒-๒๓, ปี ๒๕๑๔-๑๕ และปี ๒๕๑๕-๑๖ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๑๓, ๒๕๑๔ และ ๒๕๑๖).

และอยู่เอง ซึ่งเป็นการครอบคลุมรายได้ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่เกิดขึ้นจริงทุกประเภท อันเป็นผลให้ข้อมูลคานรายไคหนาเชื่อถือกว่าข้อมูลคานรายจ่าย ข้อมูลคานรายไคของครัวเรือนที่ใช้เป็นมาตรฐานในการวัดความยากจนในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

๑. ค่าแรงและเงินเคื่อน เงินรางวัลบริการ เงินโบนัส ฯลฯ
๒. กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจการเกษตร และธุรกิจอื่น ๆ
๓. รายไคจากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน, ค่าลิขสิทธิ์, ดอกเบี้ย และเงินปันผล
๔. เงินไครับเป็นการช่วยเหลือ บำเหน็จ บำนาญ เงินทุนการศึกษา ฯลฯ
๕. รายไคที่ไม่เป็นตัวเงิน ไคแกมมูลค่าของสินค้าและบริการที่ไครับเป็นส่วนหนึ่งของเงินเคื่อนหรือค่าจ้าง หรือครัวเรือนผลิตและบริโภคเอง หรือไครับโดยไมต้องรับ
๖. ค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง

๒.๔ การกำหนดมาตรฐานความเป็นอยู่เดียวกันของครัวเรือนที่มีองค์ประกอบต่างกัน

ในการพิจารณาคครัวเรือนว่ามีลักษณะเป็นครัวเรือนจน เมื่อกำหนดบรรทัดฐานในการวัดความยากจนโดยพิจารณาจากรายไคแล้ว เราต้องพิจารณาดังองค์ประกอบครัวเรือนว่ามีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกันในด้านความเป็นอยู่ เช่น ครัวเรือน ๒ ครัวเรือนที่มีองค์ประกอบต่างกันจะมีความเป็นอยู่เหมือนกันหรือไม่

ความหมายขององค์ประกอบต่างกันสามารถอธิบายไคว่า ครัวเรือนแรกมีผู้ใหญ่ ๓ คน เด็ก ๒ คน ส่วนครัวเรือนที่ ๒ มีผู้ใหญ่ ๒ คน เด็ก ๓ คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของทั้งสองครัวเรือนเท่ากัน แต่ประกอบด้วยผู้ใหญ่และเด็กจำนวนไม่เท่ากัน

จากการพิจารณาดังการใช้จ่ายขั้นค่าในแต่ละครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นค่าใช้จ่ายทางคานอาหาร จะพบว่าเด็กจะใช้จ่ายไม่เท่ากับผู้ใหญ่ และลักษณะการใช้จ่ายของเด็กและผู้ใหญ่อาจแตกต่างกันในแง่ ผู้ใหญ่เป็นผู้มีรายไค เมื่อกำหนดหนักก็ต้องการพักผ่อน จึงต้องใช้จ่ายไปในคานการพักผ่อน การบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายทางคานเครื่องคิม-แอลกอฮอล์ ยาสูบ ซึ่งเด็กยังไม่ได้ใช้จ่ายในรายการเหล่านี้

เพื่อแก้ไขปัญหาการกำหนดมาตรฐานความเป็นอยู่เดียวกันของครัวเรือนที่มองค
ประกอบต่างกัน จึงจำเป็นต้องสร้าง scale ขึ้นมาใช้

ค่า scale นี้จะเป็นการให้น้ำหนักโดยพิจารณาถึงการใช้จ่ายค่านอาหารเป็น
หลักใหญ่ ซึ่งนักประชากรศาสตร์และนักเศรษฐศาสตร์ ได้คำนวณค่า equivalent scale
นี้ขึ้นมา ดังเช่น Malcolm C. Sawyer ได้คิดคำนวณค่า equivalent scale ซึ่ง
องค์การตลาดรวมยุโรปได้ใช้ในการสำรวจรายจ่าย สำหรับค่า scale นี้ประกอบด้วย^๑

ชายและหญิงอายุมากกว่า ๖๐	๐.๘
ชายอายุ ๑๔ - ๖๐	๑.๐
หญิงอายุ ๑๔ - ๖๐	๐.๘
เด็กอายุ ๑๒ - ๑๔	๐.๘
๑๐ - ๑๒	๐.๘
๘ - ๑๐	๐.๗
๖ - ๘	๐.๖
๔ - ๖	๐.๕
๒ - ๔	๐.๔
น้อยกว่า ๒	๐.๓

ลักษณะ scale ของ Sawyer ค่อนข้างละเอียด ซึ่งเมื่อนำมาใช้ในทางปฏิบัติอาจทำได้ยาก
ค่า scale ^๒ อีกวิธีการหนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีการที่เลือกใช้ในงานวิจัยนี้ คือค่า scale
ที่พิจารณาถึงอายุของประชากรทั้งหมด มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการบริโภค คือ

^๑ Malcom C. Sawyer "Poverty in Some Developed Countries",
paper presented at 14th General Conference of IARIW, Aulanko,
Finland (August 1975) Table 5.

^๒ Keilman, E. "A Standardized Ratio" Demography Vol.4,
No.2 (1967) P. 878.

การใช้จ่ายของแต่ละบุคคลในครัวเรือนหนึ่งประกอบด้วย ผู้ใหญ่ วัยรุ่น และเด็ก ซึ่งกับความ
 เกี่ยวข้องในภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อกันเป็นระบบ ในแง่นี้ก่อให้เกิดรายจ่ายโดยอ้อม
 ให้เกิดการใช้จ่าย และย่อมมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกคนอื่นที่เป็นภาระ ดังเช่นเด็กในวัยเรียน
 เป็นต้น ค่า scale แสดงความเกี่ยวพันระหว่างอายุกับค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ซึ่งพิจารณา
 จากพฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือนที่มองประกอบของอายุต่าง ๆ กันตามตารางที่ ๒.๑

ตารางที่ ๒.๑ Equivalent Consumption scale, By Age Groups

Age Group (กลุ่มอายุ)	Consumption scale
อายุ ๑ - ๕ ปี	๐.๘๒
อายุ ๕ - ๑๕ ปี	๐.๖๓
อายุเกิน ๑๕ ปีขึ้นไป	๑.๐๐

Scale นี้มีผลต่อพฤติกรรมการแท้จริงของบุคคลในครัวเรือน โดยการเปรียบเทียบข้อมูล
 ด้านการใช้จ่ายตามลำดับความสำคัญของบุคคลในครัวเรือน (ตามความอาวุโส)

ค่า scale นี้นำมาปรับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนให้เป็นจำนวน Equivalent
 adult เพื่อนำมาปรับรายได้อของครัวเรือนให้เป็นรายได้อ Equivalent adult เพื่อ
 ใช้ในการคำนวณวิธีการวัดความยากจนต่อไป.